

The top half of the image features a stylized illustration on a red background. On the left, a woman's face is shown in profile, with large, dark, expressive eyes and a white, crescent-shaped mouth. On the right, a palm tree is depicted with a white trunk and dark, feathery fronds. The entire scene is set against a solid red background.

ZIMNI POHADKA

Kdybych byl starý, zlý a nemocný,
kdyby za mnou ležel promarněný život
a přede mnou zel hrob,
kdybych ztratil iluze,
naději reputaci i deštník —
co na tom?

Jediným Shakespearovým veršem
bych vstoupil do čarovného lesa,
do zlatého věku, kde život přestává být krátký,
smutný a nerozluštitelný,
a byl bych tam šťasten,
popíjel bych tam nektar,
který by mi bohové záviděli,
a i mé rozbolené,
rozkašlané tělo by se proměnilo
v hudební nástroj.

L. PEARSALL SMITH

Shakespeare dokázal,
že nejrůznější vášně
a city
mají základ
v obecné
lidské přirozenosti
a že to nejsou
následky omezenosti
nebo nemoci.
To byl důležitý objev
a právě pro něj je
Shakespeare
jitřenkou,
průvodcem
a průkopníkem . . .

S. T. COLERIDGE

SVĚT ZIMNÍ POHÁDKY

Svět Shakespearův je světem divadla. Pro divadlo byl stvořen a jediné divadlo jej může přesně tlumočit.

Již po staletí se snažíme my divadelníci pomocí Shakespearova divadelního světa vyjádřit svůj názor na život, na dění kolem nás a vyslovit svůj názor na postavení člověka ve světě, na jeho možnosti i jeho hluboké propady a kolize.

Shakespearův divadelní svět je vír lidských schopností, propastných vášní, milostných nadějí i zklamání, malstrem lásky, žárlivosti, naděje, nenávisti, lakomství, štědrosti, smutku, veselí ... prostě toho všeho, čeho je schopen člověk, všeho, co člověkem otrásá, čemu podléhá či co zvládá.

Svět pravdy o člověku, napsaný citlivým básníkem s obrovskou imaginací. Svět světla i tmy. Života a smrti.

Podobenství o životě člověka.

Je to zvláštní svět, který nepřestává být divadlem. Je stvořen ze hry a hrou musí být vytvářen. Je mu cizí každý popis, reálná drobnokresba, umělé psychologizování.

Je to zkratka života, jeho o b r a z .

Takový je shakespearovský svět ZIMNÍ POHÁDKY. Dvě strany jedné mince. Svět sicilského království — lidé podléhají svým vášním, ubližují si, zavírají své bližní do vězení, umírají žalem, propadají panice, strachu. Je takový svět možný?

Jistě i takový svět je pravděpodobný, je obrazem nezvládnutých lidských vášní, obrazem propastnosti lidské duše, obrazem čeho je všeho schopen člověk, ona křehká nádoba zmitaná pudy. Je to obraz člověčího světa tmy.

Naproti tomu veliký autor postaví světlý svět české přírody. Zde jsou hosté vítáni květy, dobří lidé se ujímají opuštěného dítěte, mladý princ neohroženě bojuje o svou lásku.

Svět velikosti lidského charakteru. Druhá strana téže mince. Toho i toho je schopen člověk. Dokáže být veliký, ale i bezradně temný a chybný.

Je to člověk!

A my inscenátoři jsme si dovolili vytvořit na jevišti ještě třetí svět — svět d i v a d l a , svět hry. Komediantský chór, ubozí „kočovní herci“ vstupují na jeviště a objevují svůj prostor, své kostýmy. Táhnou krajem, ale neztratili ještě svoji bohatou fantazii, neztratili smysl pro spravedlnost, pro morálku a pravdu a jsou tady, aby nám zahráli příběh ze života mocných tohoto světa, o tom, jak jej vidí oni, jak vypadá v jejich očích. Ale i o tom, jak by vypadat měl, jaký by jej chtěli mít. Možná, že právě proto je to jenom pohádka.

Je to jenom hra, ale jak už to bývá i ze hry se někdy stává pravda.

Snad někdy ani nedokážeme rozlišit, co je h r a a co p r a v d a .

A takový je Shakespeare. Je to hra, je to pravda, je to divadlo.

Jiří Holeček

Program Státního divadla v Ostravě, činohra Petra Bezruče
Program připravil Martin Hrabák, výtvarník programu
a grafická úprava Martina Roszkoplová.

Povoleno Sm KNV č. j. Kult. 802/83-Neme/Bf/403/16

Výtisk Moravské tiskařské závody, n. p.,

Ostrava 1, Novinářská 7, R 28118

Veškerá práva k provozování tohoto díla zastupuje DILIA Praha.

NEPRODEJNĚ

WILLIAM
SHAKESPEARE